

Odwetowy nalot na Norwich

Brytyjskie lotnictwo straciło w dniu wczorajszym 38 samolotów. — Brytyjskie bombowce zaatakowały wyłącznie nie wojskowe obiekty w Kōlin. — Silne zespoły lotnictwa kontynuowały swoje naloty na wojskowe urzędy w Malty. — Zwycięska działalność bojowa niemieckich oddziałów na froncie Wschodnim

Z Kwatery Głównej Fühlera, 28 kwietnia.

Naczelnie Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na środkowym oraz północnym odcinku frontu wschodniego przeprowadzono zwycięsko własne miejscowe działania zaczepne. Na pojedynczych odcinkach odparto silniejsze ataki nieprzyjaciela, zadając mu wysokie straty. Przy tym w jednym punkcie zniszczono 13 nieprzyjacielskich czołgów. Samoloty bojowe bombardowały w ciągu dnia nieprzyjacielskie statki w Leningradzie oraz u wybrzeży Morza Azowskiego.

Na froncie Morza Łodowego zniszczono 5 sowieckich bombowców, niszczących zaatakować pewne niemieckie lotnisko. Dalsze 3 samoloty myśliwskie typu Hurricane zestrzelono.

W Afryce Północnej odparły niemiecko-włoskie oddziały ataki brytyjskich sił wyławdowych. Silne zespoły lotnictwa kontynuowały swoje naloty na wojskowe urzędy na wyspie Malta. W La Valetta spowodowano dalsze ciężkie uszkodzenia w koszarach oraz w urządzeniach zaopatrzeniowych.

Artyleria przeciwlotnicza oraz działka marynarki wojennej zestrzeliły w walkach powietrznych w dniu wczorajszym nad wybrzeżem okupowanych terenów 19 brytyjskich samolotów.

Zespoły samolotów bojowych dokonały w nocy na 28 kwietnia nalotu odwetowego na miasto Norwich, które zostało obrzucone licznymi kruszącymi i zapalającymi bombami.

Brytyjskie bombowce zaatakowały ostatniej nocy na 28 kwietnia

wylądki niemojskowe obiekty w mieście Kōlin. Ludność cywilna poniosła straty w zabitych i rannych. Zniszczono względnie uszkodzono liczne domy mieszkalne, kościoły oraz gmachy użyteczności publicznej. Pewien pojedynczy brytyjski samolot dokonał lotu niepokojącego nad Niemcami południowymi oraz nad Protektoratem. Nocne myśliwce oraz artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły 12 atakujących samolotów. Kilka bombowców brytyjskich zostało zestrzelonych podczas nocnego ataku na wybrzeża Norwegii. Przeto w dniu wczorajszym oraz w ciągu ostatniej nocy brytyjskie lotnictwo straciło najmniej 38 samolotów w czasie swoich nalotów na tereny okupowane oraz na obszary Niemiec.

Starszy porucznik Schöner oświadczył swoje 15-te nocne zwycięstwo na samolocie myśliwskim.

AMSTERDAM. (DNB). Angielska służba prasowa podaje, że ministerstwo lotnictwa zawiadomiło, iż samoloty niemieckie dokonały o wczorajszych godzinach rannych krótkiego silnego nalotu na pewne miasto w zachodniej Anglii. Według nadesłanych dotychczas komunikatów, są dość ciężkie straty w ludziach. Bomba krusząca i zapalająca wyrzadzili znaczne szkody. Również w innych miejscach na zachodzie i południowym zachodzie Anglii rzucano bomby.

BERLIN. (DNB). Według doniesienia Naczelnego Dowództwa Sił Zbrojnych, niemieckie samoloty bojowe w nocy na 26 kwietnia obrzuciły w Afryce Północnej bombami port Tobruk. Przy tym trafiono w urządzenia obrębu portu wewnątrz niego, a również w zakłady zaopatrzenia miasta.

Po mowie Wodza Niemiec

BERLIN. (DNB). Mowa Wodza Niemiec znajduje w prasie niemieckiej entuzjastyczne echo. „Völkischer Beobachter“ pisze: Jest to całkowita prawda, że to posiedzenie niedzielne z 26 kwietnia stanie się bez równego sobie przykładu historycznym, ponieważ odbyło się ono w końcu zimy, której surowość była niebezpieczna, a jak obecnie dowiadujemy się z najwyższych ust groźne niebezpieczeństwo jest poza nami. Jego straszliwa bliskość wyrosła jeszcze raz, wzywając do wdzięczności, wierności i niezmordowanego wypełniania obowiązków, gdy Adolf Hitler złożył swojemu dzielnemu żołnierzowi wieniec wawrzynu nieprzemijającej sławy. Gazeta pisze dalej: „Zima, masy ludzkie nieprzyjaciela, gotowe do ofiar bohaterstwo naszych wojsk, kwestia zwycięstwa tych ludzkich ataków czy też wytrzymałości społeczeństwa przeciwko sobie na wadze, a szala sprawiedliwości przechyliła się na niemiecką stronę, gdy wypełniły się nieprzemijające cnoty niemieckiej armii“. Gazeta podkreśla, że niebezpieczeństwo, w którym nieprzyjaciela na wschodzie zjednoczył swoje masy z śmiercionośną surowością warunków atmosferycznych, już minęło. Jesteśmy znowu bezpieczni. „Der Montag“ pisze: „Wódz Niemiec skierował w tej mowie przed niemieckim Reichstagiem ostatni apel do narodu niemieckiego przed rozstrzygającymi walkami w r. 1942, przedstawił on sytuację wojenną, w której wszystkie atuty i możliwości znajdują się w rękach Niemiec i ich sprzymierzeńców, natomiast przeciwnicy prawdziwego pokoju i nowego porządku w Europie i w świecie zanotować mogą jedynie załamanie się wszystkich swych nadziei.

MADRYT. Wczorajsze oświadczenie Adolfa Hitlera przed Reichstagiem są w tutejszych kołach politycznych tematem rozmów dnia. Również z ożywieniem dyskutowano nad mową Niemieckiego szefa państwa w hiszpańskim społeczeństwie, które z natężeniem oczekuje na powtórzenie myśli Adolfa Hitlera w prasie. Jedynie wychodzące z rana w poniedziałek pismo „Hoja del Lunes“ podkreśla w olbrzymich tytułach znaczenie oświadczeń Adolfa Hitlera. Pismo wskazuje w szczególności na słowa, którymi Wódz Niemiec podkreślił męstwo i wybit-

ne wyczyny ochotników hiszpańskich na froncie Wschodnim.

BUDAPESZT. (DNB). Poniedziałkowa prasa budapeszteńska podała pod bardzo obszernymi tytułami mowę Wodza Niemiec w Reichstagu. Ze szczególnym zadowoleniem podkreślają wszystkie gazety słowa uznania, jakimi Adolf Hitler uczcił zasługi Węgier i ich głowy państwa w zniszczeniu bolszewizmu wewnątrz ich granic. We wszystkich komentarzach węgierskich powtarza się słowanie wzięcia udziału w nadchodzącej wielkiej ofensywie porachunku przeciwko bolszewizmowi.

BUKARESZT. (DNB). Całe społeczeństwo rumuńskie znajduje się pod wrażeniem mowy Wodza Niemiec. Nawołując do oświadczenia Hitlera „Universal“ wskazuje na trwałe rozdrobnienie kontynentu, jako na zasadę polityki brytyjskiej, którą opanowało żydostwo i jego narzędzia. Nad imperium zawisła katastrofa, a prawdziwa młodzież Europy sprzysięga się rozbić również światowego wroga bolszewickiego. Na pobojowiskach Wschodu rozstrzygnie się los i jedno jest tylko hasło „zwycięstwo“. Wszystkie gazety podkreślają szczególnie sprawy na Wschodzie i w związku z tym cytowane przez Wodza Niemiec nazwisko marszałka Antonescu.

SZTOKHOLM. (DNB). „Nya Dagbladet“ i „Aftonbladet“ i „Aftonbladet“ umieściły wyczerpujące sprawozdania w sprawie mowy Wodza Niemiec i posiedzenia Reichstagu. „Aftonbladet“ pisze między innymi, że mowa Wodza Niemiec zawierała dramatyczne sprawozdanie podsumowujące wojnę w zimie na froncie wschodnim. Rezerwacja Reichstagu nazywa gazetą sensacją. Nigdy jeszcze w nowoczesnej historii nie obdarzono jednego człowieka tego rodzaju pełnią władzy. Gazeta zwraca uwagę na to, że rezolucja została przyjęta wśród owych Reichstagu. Okrzyki na cześć Hitlera, które były już niezwykle wielkie w czasie jego mowy, spływały się w niewiarygodny sposób po odczytaniu rezolucji przez Goebbelsa. „Aftonbladet“ podaje obszerny wyciąg z mowy pod tytułem: „Przed rozstrzygającą bitwą. Chodzi o być lub nie być Niemiec“.

VICHY. Wczorajsza mowa Adolfa Hitlera przed niemieckim Reichstagiem została wysłuchana przez ludność niezależnej Francji z żywym udziałem i również w kołach politycznych w Vichy wzbudziła zainteresowanie. W kołach tych zaznaczono, że rzadko dotychczas mowa Wodza Niemiec oświetlała sytuację z tak głęboką powagą i z tak wielkim znaczeniem dla rzeczywistości, jak mowa wczorajsza i wskutek tego oświadczeniom Adolfa Hitlera o solidarności europejskiej poświęca się tutaj dużo zrozumienia, gdyż przeglad polityczny Francji z ostatnich dni daje możliwość nadziei specjalnego zrozumienia sytuacji europejskiej.

Narady w Indiach

BANGKOK. Prezydium pracy parlamentu kongresowej Indii odbyło dziś z rana w Allahabadzie swe narady. Były omawiane środki zaradcze ku obronie Indii. Następnie podał do wiadomości Pandit Nehru szczegóły swej podróży inspekcyjnej do Assamu do tamtejszych obozów ewakuowanych.

Delegacje z dziękczynieniami u Rosenberg'a

Wieśniacy z Ukrainy, Białorusi i Smoleńska

BERLIN. (DNB). We wtorek przyjmie minister Rzeszy Rosenberg w Berlinie trzy delegacje wieśniackie z zajętych obszarów wschodnich, które chcą złożyć podziękowanie włościanom za nowy ustrój agrarny. Trzy delegacje włościan z Ukrainy, Białorusi i ze Smoleńska znajdują się już w stolicy Rzeszy. Delegacje z Białorusi i ze Smoleńska przybyły do Berlina w

niedzielę, a mianowicie po krótkim pobycie w Westfalii, gdzie zwiedziły one, będąc gośćmi Gauleitera Dr. Meyer'a, przedsiębiorstwa i urzędy gospodarcze. Delegacja ukraińska przybyła w poniedziałek rano przez Królewiec do Berlina i odbędzie również w związku z przyjęciem u ministra Rzeszy Rosenberg'a wycieczkę zwiedzającą, która ich zaprowadzi do Westfalii i przelomu Odry.

BERLIN. (DNB). Minister Rzeszy dla zajętych obszarów wschodnich, Rosenberg przyjął w gmachu urzędowym swego ministerstwa delegację włościan z Ukrainy, Białorusi i z terenów kolo Smoleńska. Delegacja podziękowała ministrowi przez usta swoich mówców za wyswobodzenie spod bolszewizmu i wyrażała zdanie, że włościanie wyswobodzonych terenów gotowi są uczestniczyć w życiu nowego porządku europejskiego. Nowa reforma agrarna ministerstwa Rzeszy dla zajętych obszarów wschodnich wskazała im w tym kierunku praktyczną drogę.

Minister Rosenberg podziękował delegacjom za przyrzeczenie współpracy. Jeśli już dzisiaj w czasie wojny czyni się próbę — powiedział on — usunąć wymuszone przez bolszewizm pańszczyźniane poddaństwo, to dzieje się to dlatego, by naprawić przynajmniej najgorsze szkody moskiewskiego systemu ucisku. Nie w małej mierze zależeć będzie również od samej ludności tych terenów, w jak dużej mierze będzie można skutecznie przeprowadzić plany odbudowy tak, by tamtejsze włościanstwo po 20 latach

żydowsko-bolszewickiej władzy terrorystycznej i wyzysku znów mogło spożywać owoce swej własnej pracy. Jako symbol łączności we wspólnym dziele wręczyły delegacje ministrowi dar honorowy z płodami kraju, wśród których według krajowego zwyczaju znajdowała się sól i chleb. Delegacjom dano okazję zwiedzenia w czasie kilkudniowych wycieczek niemieckich instytucji rolniczo-gospodarczych, między innymi gospodarstw wiejskich w Westfalii, jak również pomazia stolicy Rzeszy.

Stosunki sowiecko - tureckie

ANKARA. Ambasador sowiecki Winogradow miał 2 i pół godzinną naradę z ambasadorem tureckim Aktayem. Tej długiej rozmowie nadaje się w pewnych kołach politycznych pewne znaczenie. W kołach politycznych Ankary jest kolportowana uwaga bry-

tyjskiego ambasadora Sir Knatchbull - Hugessen, zgodnie z którą rzekomo udało się Edenowi przekonać Majskiego, że prowokowane przez związek sowiecki obstrzeżenie sowiecko - tureckich stosunków obecnie nie leży w interesie ogólnej polityki aliantów.

Miasto niszczone dziesięć razy

Czungking jest dzisiaj najdroższym miastem w świecie

O. sch. BERNO. Opisy amerykańskie życia w Czungkingu dają możliwość poznać niepowstrzymanie zwiększający się brak prawie wszystkich niezbędnych w życiu produktów. Zjawisko to występuje, pomimo, że rząd Czungkingu na skutek nacisku doradców amerykańskich i angielskiego ambasadora sir Clarka Kerra (zajętego obecnie w Moskwie jako następcy sir Stafforda Crippsa — zaprowadził dość trwały system pracy dla drobnego przemysłu. Jednak drobny przemysł ma możliwość, z powodu braku obrabialek i odpowiednich urządzeń fabrycznych, — zaledwie częściowego zaopatrywania armii Czungkingu w amunicję, karabiny zwykłe, karabiny maszynowe i małe miotacze

granatów. Co do pozostałych rzeczy, a przede wszystkim broni ciężkiej i również materiałów pędnych, to Chiny czungkińskie są zależne od zewnętrznego dowozu, który po przerwanie dowozu po drodze birmiańskiej staje się coraz bardziej iluzorycznym.

Życie Czungkingu odbywa się w dalszym ciągu przeważnie w schronach skalnych, jak o tem wspomina specjalny korespondent szwajcarski, który tam w tych dniach przybył. Jak pisze ten dziennikarz, miasto podległo co najmniej dziesięć razy zniszczeniu. Za każdym razem dźwigano gmach od nowa w zakresie coraz to skromniejszym w porównaniu z poprzednim. Obecnie doprowadzono je do stanu, będącego najniższym zakresem koniecznych wymagań. Praca w mieście, prawo osiedlenia się, w którym zostało przez władze bardzo ograniczone, odbywa się przeważnie w pomieszczeniach podziemnych. Kilka wychodzących w Czungkingu

dzienników drukuje się podobno również w odpowiednio zamaskowanych schronach.

W podobnych podziemnych pomieszczeniach większość firm handlowych przechowuje swe zapasy. Tym sposobem mogą one przechować niezbędne zapasy wyłącznie dla potrzeb dziennych lub nawet godzinnych. Na całonocnych przechodzących staram się zrobić przegląd ulic handlowych Czungkingu. Ceny żądane w Czungkingu są po prostu zawrotne. Przed wojną Czungking był jednym z najtańszych miast chińskich. Obecnie jest on najdroższym miastem w świecie, jakie dotychczas widziałem. Jak pisał korespondent, za skarpety męskie płaci się dzisiaj w Czungkingu RM 10, za damskie jedwabne pończochy — RM 125, wykonany całkowicie na miejscu aparat radiowy kosztuje RM 650, a aparat importowany — co najmniej — 8000 RM. Za pomadkę do ust płaci się zależnie od gatunku RM 15 do RM

20, puder i szminka oczywiście już znikły, jak również wysokie obcasy bucików. Ubrania kobiet stają się w wyższym stopniu uproszczone.

Za szczególnie katastrofalny uważa szwajcarski dziennikarz starożytny życiowy profesorów, urzędników i pracowników handlowych. Ci podobno mają największe trudności przeżyć na pobory wynoszące 50 i wzywać 90 RM. Rikszowie i tragarze lektyki zarabiają więcej. Kuł-rysza może sobie czasem pozwolić na zapalenie papierosa, kosztującego 10 fenigów. Dla złagodzenia trudności, rząd rzekomo rozdał ryż i produkty mączne gorzej uposażonej warstwie ludności. Dla urzędników i ich rodzin podobno są urządzone wspólne kuchnie w celu zrównoważenia ich budżetu gospodarczego. Mnóstwo towarów — od asferty aż do starych opon gumowych są przedmiotem spekulacji, dającej wielkie zyski.

ŚWIĘTO WYZWOLONEGO ROBOTNIKA I WIEŚNIAKA

1 maja, narodowe święto narodu niemieckiego będzie również po raz pierwszy w Generalnym Okręgu Litwy dniem uczczenia pracy i powszechnej radości wiosennej. Dla wszystkich młodych narodów europejskich, które prowadzą walkę z bolszewizmem i kapitalizmem o nowy świat społecznej sprawiedliwości, dzień ten będzie znamieniem przyszłej odbudowy i punktem zwrotnym ku nowej epoce. Dzień ten będzie symbolem tego, że wyswobodzony robotnik i włościanin znów może pracować dla własnej rodziny i przyszłości, nie potrzebując już więcej być niewolnikiem systemu, który nadużywał jego siły dla przeprowadzenia żydowskich planów panowania nad światem.

Niemiecka siła zbrojna, która w największej swej części składa się z włościan, robotników i urzędników uwolniła na Litwie jeżdżących w bolszewickiej niewoli włościan i robotników. W ten sposób żołnierz niemiecki stał się równocześnie tym, który gwarantuje wolność włościan i wprowadza z powrotem rzemieślnika w jego dawniejszą zasadę samodzielnej pracy. W walce między starym a nowym światem, między strasliwym knebłowaniem ust a przyszłą ludzkością i sprawiedliwością stają dlatego wszyscy ludzie pracy po stronie sił wyswobadzających.

W Gener. Okręgu Litwy będzie dzień 1 maja równocześnie dniem wspomnienia wszystkich krzywd i ucisków, jakie bolszewizm zadał pogwałconym narodowościom. Dlatego też będzie się on znajdował pod znakiem mobilizacji wszystkich sił do zniszczenia bolszewizmu, a równocześnie będzie on oznaczał dzień czci dla wszystkich tych, którzy spełniają swój obowiązek w walce z bolszewizmem bądź to z bronią w ręku, bądź to przez swą pracę przy warstwie. Dzień ten będzie dniem święta dla wszystkich w przeciwieństwie do oficjalnych czerwonych uroczystości majowych w roku panowania bolszewickiego, które to uroczystości miały jedynie demonstracyjny charakter dla marksistowskich robotników.

I cała ludność Generalnego Okręgu weźmie w tym święcie udział, ozdabiając swoje domy chorągiewkami i świeżą zielenią. Urzędy Generalnego Rady dla spraw wewnętrznych wydadzą litewskim urzędom powiatowym transparenty i ta-

my z hasłami, zwracającymi uwagę na znaczenie dnia, które winny być również użyte jako ozdoby. Podobnie jak 20 kwietnia, również i tym razem sklepy ozdobią godnie swoje okna wystawowe.

Przygotowania do 1 maja, dnia czci pracy, odbywają się w Wilnie w całej pełni. Studenci Wileńskiej Akademii Sztuk pięknych i dekoratorzy sklepów wileńskich pracują gorliwie nad tym, by wystawom w mieście nadać 1 maja godny tego dnia wygląd. W ogrodzie Bernardyńskim odbywają się pilne roboty nad oczyszczaniem placu dla urządzenia imprezy świątecznej. Zarząd miasta dokłada wszelkich starań, by te prace nad oczyszczaniem ogrodu zakończone zostały do czwartku. Albowiem plac ten jest jakby stworzony właśnie dla urządzenia uroczystości pierwszomajowych. Muszla koncertowa zostanie ozdobiona świeżą zielenią i ubrana z dwóch stron niemieckimi chorągiewkami wolności. Tutaj i przed muszlą koncertową grać będzie orkiestra wojsk niemieckich i orkiestra litewskich oddziałów policyjnych.

Na wielkim podium, które zarząd miejski jeszcze zbuduje, pokażą swoją sztukę artyści niemieccy. Tutaj będą śpiewać i grać członkowie zespołu ludowego i filharmonii wileńskiej, tutaj też dziewczęta z baletu zaprodukują swoje tańce.

Świąteczny symbol dnia będzie stanowiło 20 metrów wysokie drzewo majowe, które już we czwartek ustawione zostanie na środku placu, gdzie odbędzie się uroczystości. Samo miasto przyozdobi się w tym dniu w chorągwie. W pracowniach krawieckich panuje gorączkowa praca, by dostarczyć chorągwi urzędowi podziału i zaopatrzenia przy ul. Mindaugo. W przedsiębiorstwach przygotowuje się transparenty i wstęgi z hasłami, zwracającymi uwagę na znaczenie dnia. Poza tym dla dyrektorów i delegatów przedsiębiorstw odbyła się we wtorek w południe w domu Związków Zawodowych konferencja na temat przeprowadzenia uroczystości pierwszomajowych.

We wszystkich przedsiębiorstwach odbędzie się w piątek 1 maja, po zakończeniu pracy zbiórki w przedsiębiorstwie. O godz. 12.30 nastąpi transmisja mowy Generalnego Komisarza, który będzie przemawiał w największej kowieńskiej fabryce do robotników. Imprezę tę rozgłosi uwertura Wagnera „Rienzi“ i dwa marsze litewskich kompozytorów.

Następnie prezes biura centralnego Związków Zawodowych powita generalnego komisarza, który po tym wygłosi przemówienie. Chór żeński „Lietukisa“ odśpiewa pieśń Karosasa, a poza jeszcze jednym marszem i muzyką koń-

cową zespoły tańca ludowego przedsiębiorstw „Pienocentras“ i „Valgis“ zaprodukują piękno litewskich tańców ludowych. Muzykę orkiestrową wzięła na siebie orkiestra Kowieńskiej Policji. Dla wszystkich przedsiębiorstw w Generalnym Okręgu przewiduje się wspólne wysłuchanie tej wielkiej imprezy, którą będą transmitować rozgłośnie w Kownie i Wilnie.

Gebietskommissar miasta Wilna, Kreisleiter Hingst, przemawia o godzinie 11-ej po pracowników zarządu miejskiego w sali filharmonii wileńskiej. Przed i po mowie jego przygrywać będzie orkiestra Filharmonii. W czasie od godziny 13 do 14 koncertuje orkiestra Wileńskiej Straży Ogniowej pod batutą swego dyrygenta Sinusa na placu Orzeszkowej. Po południu 1 maja ustaje praca.

Ludność wileńska gromadzi się od 15 do 18 w Ogródzie Bernardyńskim na uroczystą imprezę, w czasie której Gebietskommissar miasta Wilna Hingst będzie przemawiał. Starszy kapelmistrz Kannigesser dyryguje orkiestrą wojskową. Pod kierownictwem kapelmistrza Obaleviciusa grać będzie orkiestra litewskich oddziałów policyjnych. Produkcje niemieckich artystów, orkiestry i chórów ludowych jak również baletu będą się wzajemnie przeplatać. Wstęp na tę imprezę jest wolny.

W razie deszczu przewiduje się o godz. 16 po południu bezpłatne przedstawienia w filharmonii i wileńskim teatrze miejskim jak również w wileńskich kinoteatrach.

Lekkomyślność Roosevelta

Z artykułu ministra Rzeszy Dr. Goebbels'a

Minister Rzeszy Dr. Goebbels dochodzi w artykule, umieszczonym w tygodniku „Das Reich“ do twierdzenia, że już dotychczasowy przebieg wojny pozwala wyraźnie odpowiedzieć przerażającemu pytaniu, czy jeden z dwóch zwycięzców wojny, Roosevelt i Churchill, jeszcze raz okazywałby rozpaczliwą odwagę rozpocząć wojnę, jeśliby miał wolny wybór. Co się tyczy Roosevelta, pisze minister, to rzadko kiedy ma stanu na tak odpowiedzialnym stanowisku tak lekkomyślnie i fałszywie oceniać ogólną sytuację światową i gospodarczą, moralną i militarną siłę państw przeciwnych. Jak własnie on. Wprawdzie gazety amerykańskie marzą jeszcze przy okazji o marszu na Tokio, albo o inwazji na kontynent europejski. Ale wszystko to brzmi tak jałowo i beztreściwie, że może wzbudzić tylko śmiech.

Również Churchill, — pisze dalej Dr. Goebbels, — przyjął całą zmianę sytuacji światowej od chwili przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny z pewnym zakłamaniem. Jest to dla nas jeszcze jedną oznaką więcej ogólnego zaniku instynktu politycznego, którym to znakiem dotknięty został naród angielski, że w Londynie nie zabiera głosu ani jeden człowiek, któryby z niepowodzeń rokowań w New Delhi wyłapał ogólny wniosek o upadku potęgi i prestiżu brytyjskiej wspólnoty narodów. Ci niedni plukotraciel czepiają się obecnie rozpaczliwie bolszewizmu, ponieważ mają

nadzieję, że znajdą tam to, czego im brak. Igrają oni ogniem, a narody ich poparzą sobie przy tym palce.

Jeśli jednak uprzytomnimy sobie, jakie Wódz Niemiec czynił propozycje Anglii przed wybuchem wojny, jakie możliwości wówczas Lomdyn odrzucił, dokąd brytyjskie imperium postępując tą drogą do tej pory już doszło i dokąd jeszcze przypuszczalnie dojdzie, to nie sądu dużo się powie, twierdząc, że Anglikom ta sprawa mogłaby się obelić taniej.

GENEWA. (DNB). Posiadane jeszcze przez Stany Zjednoczone rezerwy tłuszczów i oliwy muszą być, jak pisze prasa amerykańska, pod wpływem militarnej katastrofy na Pacyfiku i braku tonażu towarowego, nadzwyczaj oszczędzane i powstaje pytanie, czy nie zachodzi potrzeba natychmiastowego ustalenia racyj na te artykuły. „New York Post“ popiera wprowadzenie kartek i oświadcza, że wrogowie Stanów Zjednoczonych tak postępowali i należało od nich brać przykład. Problem ten należy rozważyć, zanim stanie się on kwestią życia i śmierci dla Stanów Zjednoczonych. Dotychczasowy przebieg wojny wskazał, że Stany Zjednoczone zrobią dobrze, jeśli będą liczyły się z najgorszym.

Upiększajcie wasze domy i zakłady w dn. 1 maja

CHURCHILL CHOWA SIĘ

GENEWA. W angielskiej Izbie Gmin we czwartek odbyło się posiedzenie tajne dla omówienia sytuacji wojennej. W tym posiedzeniu, trwającym 4 i pół godziny usłował Churchill stawić czoło zarzutom, skierowanym przeciwko najwyższemu dowództwu wojennemu. Jak do „Times“ — „różni deputowani powiadomili o zyczeniu rozmaitych kół, że bardzo są pożądane publiczne debaty o obecnej sytuacji wojennej“.

Odpowiadający z ramienia rządu Cripps obiecał wziąć „pod uwagę“ tę propozycję. Należy oczekiwać, że to rozważanie wypadnie ujemnie, gdyż Churchill ma wszystkie podstawy do zatajenia przed opinią publiczną tak niepoeticzającej sytuacji Anglii. I tak natychmiast po zakończeniu posiedzenia polecił on przez Reutera rozpowszechnić wiadomość, że wyrażono podobno wąt-

pliwość, czy jest to potrzebne urządzenie publiczne debaty.

W mowie w związku z rocznicą „Bureau of Advertising“, zgodnie z komunikatami angielskimi wskazał lord Beaverbrook na problematyczny i żądał ześrodkowania wysiłków aliantów na rozwiązanie tej trudnej sprawy. Oświadczył on, że ruch na morzu jest obecnie bardzo skrzepowany i zapotrzebowanie większej ilości okrętów jest większe, niż jakiejś tam potrzeby. „Lecz nie jest to, jak dodek Beaverbrook, jeszcze ostatnia próba dla aliantów. Wskutek zdobyczy japońskich na stanie wielki brak surowców i alianci muszą wszystko uczynić, aby stworzyć nowe źródła zaopatrzenia. O ile oni nie ochronią swych pozostałych źródeł surowców i nie będą mogli odebrać z powrotem straconych bogactw, wówczas zredukują

się walka już do kwestii obrony egzystencji.

Datę potwierdził lord Beaverbrook utworzenie przez Anglię drugiego frontu w Europie. Odpowiadał się on w grzechwałkach nad Związek sowiecki i Stalinem i rzekł: „mymi wyczynami komunistów i oświadczył o swym przekonaniu, że najlepszym sposobem obrony jest atak. „Moim zdaniem“ — powiedział lord Beaverbrook — „Anglia winna trzymać się tej taktyki i rozpocząć atak gdziekolwiek na wybrzeżu na długości 3200 km., będącym obecnie w ręku Niemiec“ Lord Beaverbrook potwierdził popieranie Związku sowieckiego i chwalił również „wyczyny“ armii brytyjskiej podczas ostatnich dwóch lat. Jak również ofiary, poniesione przez ludność Anglii oraz zdolności „naszego wielkiego wodza Mr. Churchilla“.

Wieżień Stalina

— Idę, — powiada Ania. — Na wiosnę podobno pojedziemy na wyspy Sołowieckie.
— Powoli wychodź przed barak.
— Mówiłeś z kobietą! — krzyczy na mnie strażnik.
— Nie mówiłem.
— Słyszałem was. Czy powiesz, która to była?
— Nic nie powiem, — odpowiadam.
— Zdejmuj ubranie!...
Zdejmuję. Strażnik zaczyna mnie smagać harapem po plecach i piersiach. Wpada we wściekłość.
— Prowadź mnie do komendanta obozu.
— Mówił z kobietą, gdy nosił drzewo do kuchni w barakach kobiet.
— Dobrze. Wpakować do „worka kamiennego“ tego białego szkodnika.
„Worek kamienny“ to wazka, pionowa jama w ziemi. Nie można w niej ani siedzieć, ani leżeć. Jest tak wąska, że można tylko stać.
— Dostatecznie szeroka dla szkodników, — mówi gesty, i poleca mi wejść do jamy. Podpieram się obiema rękami i spuszczam nadół. Nie mogę dosięgnąć nogami ziemi. Żołnierz nastąpił mi na rękę podkutyim obcasem. Spadam na dół.

W worku stoję przez 24 godziny. Jeśli zasypiam, zalamują mi się kolana.
Po 24 godzinach wyciągają mnie. Ledwie się trzymam na nogach. Jakże nuciła cię ci, którzy stoją w worku przez trzy i cztery dni. A jednak byłbym gotów stać w nim, byleby móc rozmawiać z Anią.

Codziennie rozstrzelują jednego lub dwóch więźniów. Powiadają, że za próbę ucieczki, a w rzeczywistości za to, że nie chcą pracować, a właściwie, że już nie mogą pracować. Jest dużo samobójstw.

Mija wiosna, nadchodzi lato. Przez cały ten czas widziałem Anię tylko raz.

Któregoś dnia zjawia się u nas funkcjonariusz z centralnego zarządu obozów w Archangielsku. Ustawiają nas w szeregu.

— Przewieźcie do was komisja z Leningradu, — mówi do nas. — Należą do niej także Anglicy. Chcą się przekonać, czy drzewo, które kupują, nie jest obrabiane przez robotników przymusowych. Powiecie, że otrzymaciecie zapłatę, dostateczną zapłatę, i że możecie sobie kupować ubranie, jedzenie i tytoń. Otrzymacie ubrania cywilne. Kto powie inaczej, z tym się rozprawimy. Wszyscy przyjechaliście tutaj dobrowolnie! Zrozumiano?

— Tak jest, towarzyszu naczelniku, — odpowiadamy. Wszyscyśmy zrozumieli. Nikt nie chce ryzykować przebywanie w „worku“.

Komisja zjeżdża, kilku czerwonych oficerów, wyższych urzędników, a z nimi pełnomocnicy angielscy. Wszędzie ich oprowadzają. Wszędzie w porządku. Nikt nas o nic nie zapytał. Wieczorem odjechali wszyscy do następnego obozu.

X.

UCIECZKA

I znowu trzeba gdzieś wyjeżdżać. Rozkaz zbiórki. Po dziesięciu minutach jesteśmy na brzegu. Po tym wchodzim na parowiec, na którym panuje ścisłe nie do zniesienia. Kobiety są umieszczone na przodzie statku, mężczyźni z tyłu. Długo wypatruję, czy jest Ania. Jest. Uspokajam

się. Jestem szczęśliwy, że znajduje się w pobliżu, że jeszcze żyje.

W Archangielsku parowiec zakotwiczył w samym środku portu. Dwa holowniki przyholowały do naszego jeszcze większy parowiec. Przerzucają pomost z jednego na drugi. Przechodzimy po nim — znowu 2.000 nieszczęślików. Gniemyśmy się na pokładzie jak śledzie. Prawie wszyscy to polityczni skazańcy, nie tylko inżynierowie, ale i mechanicy, obsługa motorów, kierowcy traktorów, żołnierze, rzemieślnicy. Szkodnicy państwowi.

Mało kto wie, dlaczego został skazany. Motorzy stanęły i nie chciały ruszyć. Czy oni byli temu winni? Niechaj inżynierowie łamią sobie głowę. Lecz inżynierowie gławy sobie nie łamali. Byli radzi, że mogli zwać winę na kogoś innego. Woleli oskarżać obsługę motorów, niż sami ponosić odpowiedzialność. Jeden zrzucił winę na drugiego, a najłoboszy, najniezręczniejszy, wędruje nad Morze Białe. Im więcej robotników przymusowych, tym lepiej. Obróbka drzewa nie powinna nic kosztować.

Jesteśmy w drodze dzień i noc. Statek tańczy na falach, większość skazańców choruje na morską chorobę. Nierokuję się o Anię.

Rano wyłaniają się z morza zarysy twierdzy i wieży klasztornej na Sołówkach.

Na brzegu oddzielaia kobiety od mężczyzn. I znowu: Naprzód! Na jak długo? Na rok, na dziesięć lat, czy też do końca życia? Kto to wie.

Dzieli nas na grupy robocze po stu ludzi. Niektóre pracują na polach, inne na placu ładunkowym, jeszcze inne w majątkach i młynach, większość w składach drzewa.

Ocean Indyjski „prawie tak ważny jest jak Atlantyk“

„Times“ o nieudaniu się sowieckiej ofensywy zimowej

D.A.Z. BERLIN. Podczas gdy la-
my gazet angielskich i amerykań-
skich są obecnie poświęcone prze-
ważnie omawianiu przyszłych możli-
wości ofensywnych, uważa „Times“
jeszcze raz za potrzebne rzućcie
okiem na ubiegłą zimę. Połecą on
swemu specjalnemu koresponden-
towi w Sztokholmie zbadać szczegó-
łowo jakie wyniki Sowietów osiągnę-
ły w ostatnich miesiącach przez
masowe atakowanie frontu nie-
mieckiego, na które w Londynie
i Waszyngtonie pokładano w swoim
czasie podobne nadzieje, jak obec-
nie na wojenne plany przyszłości,
nad którymi podobno obecnie dzieł
i noc radzą Churchill i Marshall w
Londynie. Mówi się w tym artykule
„Timesa“, że podobno głównym ce-
lem zimowej ofensywy bolszewic-
kiej było uwołnienie Leningradu z
kleszczy, usunięcie bezpośrednich
niebezpieczeństw środkowego odcie-
ka frontu i wypędzenia nieprzyja-
ciela z obszarów Ukrainy na wschód
od dolnego biegu Dniepru i z Krymu.

Widoczne jest, że „Times“ już
tutaj bardzo ostrożnie przystępuje
do rzeczy, gdyż dawniej często sły-
szeliśmy, że celem bolszewików w
miesiącach zimowych jest nie mniej,
ni więcej, jak zupełne zniszczenie
armii niemieckiej i osiągnięcie
punktów wyjściowych do marszu na
Berlin. Obecnie potwierdzają się
tylko ograniczone części tych w
swoim czasie zakreślonych zamie-
rzeń, a i o nich mówi komentator
angielski, że jakkolwiek w ciągu zi-

my był czas, w którym urzeczywist-
nienie tych zamiarów może leżało
w granicach możliwości, ale faktem
jest, że na ogół biorąc, Niemcy po-
trafili utrzymać swe pozycje między
Taganrogiem na poł., a Salselburgiem
na północy. Podczas wszelkich
większych operacji wojennych So-
wietów rozporządzały przez nich
sily zbrojne stale okazywały się
„nieco na słabe“ dla zlamania sil-
nego oporu niemieckiego i skutecz-
nego przygotowania manewru okrą-
żającego. A więc który jeszcze raz
wykazuje się, co pośrednio potwier-
dza strona angielska, cała kłami-
wość polityki prasowej brytyjsko-

amerykańsko-sowieckiej, w ubieg-
łych miesiącach zimowych: bez
żadnego skrupułu próbowała ona
omówić świat oczekującym a tak
wątpliwych drógi obrazem sytuacji
wojennej, którą w rzeczywistości,
jak to codziennie zaznaczało Nie-
mieckie Dowództwo Naczelne w
swoich komunikatach, nie miało nie
z tem wspólnego i którą musieli re-
tusować nawet sami jej sprawcy.

Dla złagodzenia tego, wystawia
się wciąż publiczności anglo-amery-
kańskiej poza codziennymi obietni-
cami o rzekomo zamierzanej ofen-
sywie według zamiarów Roosevelta
i Churchilla, pocieszające wskazania

na pierwszy alarm powietrzny w
Tokio, któremu nadaje się wprost
znaczenie punktu zwrotnego, — jak
gdyby, nawet jeżeliby przez kom-
bardowanie stolicy japońskiej i o-
siągnięto jakikolwiek skutek wojen-
ny — można było przez to jakkol-
wiek naprawić stratę Filipin, Hong-
kongu i Singapooru.

Nawet sam Reuter musi przyznać,
że, jak oświadczone w londyńskich
kołach wojskowych sytuacja na
Oceanie Indyjskim jest i nadal za-
trważająca, gdyż Japończycy rozpo-
rządzają tam potężną flotą, popie-
raną przez przeważającą broń po-
wietrzną.

Również londyńska służba praso-
wa zajmuje się sprawą zagrożenia
Oceanu Indyjskiego i jego znacze-
nia życiowego dla całego imperium.
Ten obszar morski jest najbardziej
życiowym punktem brytyjskich wy-
silków wojennych, gdy od drogi
komunikacyjnej zależne jest zaopa-
trzenie Egiptu, całego Morza Śród-
ziemnego, Syrii, Iraku i Iranu. A
więc Ocean Indyjski jest prawie tak
samo ważny jak Półnia życiawa Atlan-
tyku i gdyby tutaj komunikacja uleg-
ła utrudnieniu, to fakt ten miałby
znaczenie nie tylko lokalne, lecz
skutki jego dalszy się odczuć na
Pacyfiku, Atlantyku, Morzu Śród-
ziemnym i nawet na froncie So-
wieckim.

W końcu przyznają komunikaty,
że flota brytyjska poniosła wielkie
straty na Oceanie Indyjskim.

Nastroje w Czungkingu

TOKIO. (DNB). Przejście gene-
rała wojsk czungkingkich na stro-
nę rządu nankińskiego uważają mia-
rodajne czynniki japońskie jako da-
szy dowód rosnących nastrojów
przeciwko rządowi w Czungkingu.

Panuje przekonanie, że przykład
Sunao zachęci innych generałów do
pójścia w jego ślady jeśli potrafią
uniknąć silnej straży ze strony re-
żimu czungkingkiego.

Cześć ciowe przyznanie się Waszyngtonu

SZTOKHOLM. Departament ma-
rynarki Stanów Zjednoczonych na
skutek komunikatu niemieckiego z
Waszyngtonu uznał za potrzebne
podać cyfrę zatopionych parowców
handlowych alianatów od chwili
przystąpienia Stanów Zjedn.
do wojny, a więc od 7 grudnia roku
ub. na 152; o wysokości zatopione-
go przy tym tonażu nie podano
cyfr.

Utworzenie okręgu wojennego,

obejmującego całe wybrzeże Atlan-
tyku Stanów Zjednoczonych, zosta-
ło aspoświadzone przez generała-po-
rucznika Hugh-Druma, szefa
wchodniej strefy obronnej. Nowa
strefa będzie sięgała od Maine aż
do Florydy. Będzie ona podzielona
na cztery okręgi korpusowe, któ-
rych kwatery główne byłyby poło-
żone w Bostonie, Nowym Jorku,
Baltimore i Atlantic.

Migawki z Bordeaux

Rozklekotany tramwaj elektrycz-
ny jedzie z trudem po szynach. Za-
konnica chce wysiąść i robi to aku-
rat tak, jak robić nie powinna, to
znaczy schodzi tyłem. Na pewno
wylaży zleciała, gdyby wóz nie był
się nagle zatrzymał. Zakonnica od-
chodził usmiechnięta, nie przecz-
uwając, co się mogło stać.

Wydawało mi się, że jest ona
symbolem dzisiejszej Francji.

Przypadkiem znalazłem się w
niewielkiej odległości od Cours-de-l'Argonne
przy Place de la Victoire i staną-
łem przed oknem wystawowym skle-
pu z zegarkami. Zainteresowały mnie
trzy typowe francuskie zegary wa-
hadłowe. Zegary były prawie jed-
nakowej wielkości w stylu Ludwika
XVI. Dwa były nieco nowsze, a
trzeci, na którym znajdowała się
karika z napisem „Okazja“, był
znacznie starszy może nawet z ok-
resu „de l'Epoque“, jak mówią
Francuzi.

Otworząc drzwi wejściowe i mam
wrażenie, że znalazłem się na osa-
motnionej, opuszczonej przez cły
świat wyspce. Kobieta robi poń-
czocho, a stary wysuszony mężczyz-
na śliczy nad książką kontową czy
czymś podobnym.

Mówię „Dzień dobry“ i pytam,
pokazując na zegary, ile kosztują.
Kobieta nie przestaje pracować, a
mężczyzna patrzy na mnie z lękiem.
Powtarzam pytanie. Staruszek pod-
nosi się niemrawo, powoli wlecz-
ąc się do kąta, zabiera drabinę i z wy-
silkami idzie do okna wystawowego.
Dowiedz się tam, wlaż, jak zielona
żaba, na szczeble drabiny i ogląda
jeden z zegarów. Zdaje się nie mieć
pojęcia, co kosztuje. Robi bez prze-
sady wrażenie człowieka, któremu
się nawet nie śniło, że ktoś może
być tak głupi i kupować podobne
rzeczy.

Z trudem stwierdził, jaka jest
cena, i patrzy na mnie z lękiem, nie
wymieniając sumy. Powtarzam py-
tanie. Z niechęcią, ociągając się,
niepewnym głosem otwierają się Je-
go bezkrawiste wargi, jakby miał
skonstatować coś strasznego: „Sześć
set franków“. Nigdy bym nie uwe-
rzył, że można tak długo ciągnąć
jakąś liczbę.

Mówię: 600 franków, a więc 30
marek, to przecie żadna cena, i zdum-
iony patrzę na pociętego zegar-
mistrza, przejętego tą ceną. Nastę-
pnie pytam: A ten zegar? I wska-

zuje na zegar z karteczką „Occa-
sion“.

Odetchnął i wyrzucił z siebie:
„Voilà. C'est une occasion“. Do ku-
pienia okazynie. Trzeba było usły-
sząć to jego „C'est une occasion“.
Ton wskazywał jasno i niedwuzna-
cznie, jakie miejsce zajmuje ten ze-
gar w sklepie uczciwego zegarmi-
stra. Na tym „C'est occasion“ ak-
tor mógł się nauczyć różnych rze-
czy, a gdyby Molière był ten zwol-
nił, byłby wzbogacił galerię
swoich typów o jeszcze jednego dzi-
waka.

„A ile kosztuje?“ — pytam. —
„Pięćset franków“. Czy mnie nie
myliły.

„A ten trzeci tutaj?“
Prawie żałowałem że zapytałem,
człowieczek bowiem o mało nie
spadł z drabiny. Miał wyraźnie na
pisane na czole: Co? Znalazł się
taki, który chce kupić tak drogi
zegar? Nigdy bym nie uwierzył, że
może się znaleźć taki śmieciek.

Znowu musiałem powtórzyć py-
tanie: „A ten tam na górze?“ Po-
patrzył na mnie boleśnie, jakby
chciał powiedzieć: Niech będzie i

tak, ale z góry muszę ci powiedzieć,
że nie masz tyle pieniędzy, ile trze-
ba zapłacić. Nachylił się naprzód i
odezwał mi się, potem popatrzył na
mnie z jeszcze większym lękiem, niż
na początku, i wyrzucił z siebie z
przerazaniem: „Siedemset franków,
tak, siedemset franków“.

Teraz ja zdębiałem. Z powodu 35
marek robił ten człowiek takie ko-
rowody. Przecie to za darmo! po-
myślałem. I dopiero wtedy zorient-
owałem się, że ten zegarmistrz w
ogóle nie miał i nie chciał mieć po-
jęcia o tym, co się działo poza jego
sklepem. Po prostu nie wiedział, że
frank nie ma już żadnej wartości.
I zrozumiałem także, dlaczego po-
słowie i ministrowie mogli robić z
tymi ludźmi, co im się żywnie po-
dobało. Mogli ich oszukiwać i prowa-
dzić do przepaści, byleby każdy
miał zagwarantowaną swoją ściśle
zamkniętą wyspę mieszkaniową i ży-
ciową.

Na Rue Voltaire przechodzę koło
małego sklepu ze starożytnościami.
Zainteresował mnie miedzioryt z po-
dobną Montaigne'a. Miedziorec wy-
gląda — jakby to powiedzieć? No
tak, jakby trochę... tego... pijaczyna.
Kapelusz ma zsunięty daleko w tył
głowy, a twarz promienieje radością
życia, jaką darzy nas śmiertelnych
tylko — wino.

Wechodzę do sklepu. Nie ma ni-
kogo. Rozglądam się. Stare rzeczy
są zakurzone, ponure. Stare obrazy,
zegary, porcelana, koronki, książki
i różne różności, czekające zmiło-
wania Bożego.

Chrzękam i daję znać, że jestem.
Nikt nie przychodzi, nawet obowią-
zowy kot. Chcę już wyjść, gdy w
otwartych drzwiach wewnętrznych
zjawia się stara kobieta. Patrzy na
mnie, nie mówiąc ani słowa.

Pytam, pokazując na miedzioryt,
ile kosztuje? Nie odzywa się ani
słowem, nie daje żadnego znaku, jak
to robią nawet głuchoniemi i zut-
ka. A ja czekam.

Z ulicy wpada jakiś chłopak, po-
kazuje na dwa pistolety z czasów
rewolucji 1789 r. i zapytuje mnie,
ile kosztują?

Wzruszam ramionami i żałuję,
że mu nie mogę powiedzieć. Małec
wychodzi nadąsany, a ja czekam i
czekam. Starucha nie przychodzi.
Muszę wyjść bez Montaigne'a.

• Rola. Fr. z. Corring.
(D. A. Z. 2.)

Polowanie w nocy

P.K., marzec. Doskonała pogoda
do polowania. Księżyc sunie po nie-
bie między małymi chmurkami. Wi-
doczność jest pierwszorzędna. Sja-
damy do maszyny. Każdy jest na
swoim miejscu, spadochron przypię-
ty, przygotowania do odlotu skoń-
czone. Siedzimy cicho. Wszyscy są
skupieni. Słychać kroki: rozkaz star-
tu, krótka rozmowa, motory zawar-
czają, maszyna sunie po polu wzlot-
ów, podnosi się do góry, w dwie
i pół minuty po wydaniu rozkazu.

Wznosimy się coraz wyżej i bie-
rzemy kurs na cel. Księżyc rzuca
cudowne blaski. Widoczność coraz
lepsza. Dobrą godzinę krążymy nad
lądem i morzem. Nie widać ani jed-
nego Anglika. Przy pomocy aparatu
do porozumiewania się na samo-
locie wyrażamy jeden drugiemu swo-
je niezadowolenie.

Nagle — prosto nad nami cień.
Anglik. Cofamy się nieco i znajdu-
jemy się za nim. Tak, zupełnie wy-
raźnie: maszyna typu Hampden.
Zbliżyliśmy się, gotowi do strzału. Se-
kundny napięty uwagi. Już, już —
starszy sierżant podrywa samolot
do góry. Anglik jest na celowniku
— naciśnięcie, trzasnęty śmiertel-
nośne pociski. Odsuwamy się, w tem
wyrwa się z ust wszystkich woła-
nie: „Płonie. Płonie“. Radosny
okrzyk, napięcie nerwowe mija.

Widzimy odrywający się od sa-
molotu spadochron; nie pomaga mu
wiatr, i zsuwa się na płonącą ma-
szynę unoszącą się na powierzchni
wody.

Wracamy. Czas już, by lądować.
Niespodziewanie znowu zjawia się
nad nami cień samolotu. Patrzymy,
czy to nasz, czy też angielski. Wre-
szcie stwierdzamy, że może to być
tylko Anglik. I on nas spostrzegł.
Wciąż próbuje zwać. Ale nic z tego.

Jeśli on jest zwinny, to my jesteśmy
zwinniejsi. Rozpoczyna się emocjo-
nujący pościg. Mamy do czynienia z
doświadczonym przeciwnikiem. Pró-
buje lecieć na małej wysokości, by
ucieć. Starszy sierżant rzuca się za
nim i zbliża się do niego na małą
odległość.

Wyga łeci lotem zygawkowatym
raz w prawo, raz w lewo. Jest to
szalony tańiec nad drzewami i do-
mami, coraz to bliżej do wybrzeża.
Teraz wał i morze. Anglik broni się
rozpacziwie. Już dwa razy atako-
waliśmy. Znajduje się od nas o 50
metrów i wali ze swoich karabinów
maszynowych — kule idą tuż nad
naszym prawym płatem. Atakujemy
po raz trzeci — dwie, trzy serie.
Anglik spada tuż koło brzegu. W
naszym samolocie ogromny krzyk
radości. A więc dostaliśmy i trzeci-
go.

Lądujemy. Na lotnisku czekają na
nas koledzy. Po złożeniu meldunku
wszyscy obejmują starszego sierżan-
ta, a nawet nadzrucają go do góry.
Koresp. woj. H. Bobac.

„Raj robotników“ w dniu 1-go maja

BERLIN. W przeciwieństwie do
Niemiec, które w tym roku wojny
nie potrzebują wyrzekać się święta
narodowego Narodu Niemieckiego,
czuli się zmuszony „raj robotników“

swój rozchwalony, napędzony re-
wolucyjnymi frazesami 1 maj, jak
również 2 maja, według urzędowych
komunikatów Tassa, ogłosił dniem
pracy.

Londyn zamilcza ostrzeżenie

SZTOKHOLM. Naród angielski
mało co dotychczas dowiedział się
ze słów Wodza Niemiec. Redakcja,
oddana przez brytyjskie Ministe-
rium Informacyjne do opublikowa-
nia w niedzielę późnym wieczorem
w prasie, po trwających godzinami
naradach, jest kompletnym spacie-
niem tego, co Wódz Niemiec powie-
dział na prawdę, tak że to ujęcie
zaledwie coś tylko ma wspólnego
z prawdziwą treścią mowy Wodza

Niemiec. Brakuje tych wszystkich
ustępów, które również dla narodu
angielskiego są szczególniejszego
znaczenia, jak na przykład Jego sło-
wa, dotyczące dalszego prowadzenia
przez Churchilla wojny powietrznej
i Jego oświadczenia, że Anglia bę-
dzie wystawiona na ciężkie cierpie-
nia, jeżeli Churchill pozostanie na
stanowisku, aby prowadzić wojnę
powietrzną z jej zniszczeniem i ata-
kami niepokojącymi.

... KIEDY MAMUSIA PRACUJE

Najprościej, najskładniej, naj-
bardziej „po ludzku“, biegnie życie
rodziny w „normalnych“ warunkach
t. zn. kiedy mąż pracuje, a żona zaj-
muje się dziećmi, gospodarstwem w
ogóle tym wszystkim co nosi w szereg
obejmującą nazwę „domu“. To jest
reguła i jako taka nie jest wolna od
szeregu wyjątków. Tworzą się one
wskutek sytuacji ogólnej, wymagają-
cej pracy kobiety poza domem, jak
tę i często dzięki specjalnej sytu-
acji pojedynczej rodziny np. utraci
żywiciela rodziny, niewystarczające
zarobki, konieczność większych wy-
datków, przewlekłe choroby i t. p.

Życie często stawia kobiety w ta-
kich warunkach, że musi ona wyjść
z ciasnych ram ogniska domowego.
by zarobkować na życie. W takich
wypadkach powstaje nieodmiennie
kłopotliwy, a czasem nawet tragicz-
ny problem: co począć z dziećmi?
Kobieta zajęta „przy domu“ też ma
niekiedy do załatwienia sprawunki
w sklepach, na rynku, ale taka chwi-
lowa nieobecność w domu, to jesz-
cze półbiedy — dzieci można często
wziąć ze sobą, pozostawić pod opie-
ką sąsiadki, a nawet wykorzystać
ich południową drzemkę. Z tym so-
bie zawsze można poradzić. Dużo
gorzej przedstawia się sprawa, gdy
naskutek pracy zarobkowej nieo-
becność matki w domu przybrał
musi charakter stały: osiem (a wli-
czając czas zużywany na drogę:
dziewięć) godzin nieobecności co-
dziennie.

W takim wypadku nie załatwi
sprawy dorywcza opieka życzli-
wej sąsiadki. Niezastąpioną, zba-
wienną instytucją jest babunia, ale
nie wszystkie dzieci, którym ko-
niecznie zarobkowania odbiera ma-
kę niemal na cały dzień, są tak szcze-
śliwe, że przejdą pod niemniej tro-
skliwą opiekę babci.

I wówczas sytuacja staje się nie-
mal bez wyjścia. Matka, zmuszona
do pozostawienia dzieci na opiece
Opatrności, radzi sobie w sposób
nierzadki, prymitywny t. zn. smoczek
w buzie co pomniejsza dzieciom,
które doszły już do używalności
nóżek i może „wleźć w szkodę“ od-
biera się swobodę ruchów przez
przywiązanie ich do nogi stołu, zaś
tym, którzy mogą już docenić wagę
mających zakazów udziela się
każdego dnia na odchodnym sro-
gą pouczenie o tym co wolno i zwlasz-
cza, o tym czego nie wolno. Z kro-
niki wypadków codziennych wiemy
już nieszczęść przyczyną było takie
pozostawienie dzieci bez opieki.
Pudełko zapalek, nafta, jakaś truciz-
na, lekkomyślnie pozostawione przez
matkę w zasięgu małych rączek —
to wszystko wcześniej czy później
wyda się dzieciom doskonałym ma-
teriałem do zabawy. Stąd do niesz-
częścia tylko jeden krok.

Dzięki Bogu, ta niedola małe-
k z biegiem czasu znalazła zrozumienie
i pomoc u odpowiednich czynników.
Instytucja, która przychodzi matkom

z radykalnym „poratowaniem“ są
t. zw. żłobki dzienne. Przyjmuje
się w nich dzieci od jednego miesią-
ca do 3 lat. Matka każdego dnia
przed udaniem się do pracy dostar-
wia swoje maleństwo do żłobka pod
troskliwą i fachową opieką sióstr, a
po skończonej pracy zabiera je do
domu. W Wilnie jest aż cztery ta-
kie żłobki dzienne. Dla wygody kor-
zystających z nich są one umiesz-
czone w rozmaitych dzielnicach mia-
sta. U wejścia ustawione karnym
szeregiem wózki i saneczki czekają
na swych małych właścicieli. Są one
rozmaite wielkości, kształtu, mniej
lub więcej zniszczone — świadczą o
rozmaitej zamożności i stopie ży-
ciowej ludzi korzystających ze żłob-
ka. Zaraz za pierwszą przegródką
jasnego, czystego pokoju kończy się
władza matki — nie wolno tam
wejść n komu z dorosłych, prócz
personelu żłobka. Wzdłuż ścian cią-
gną się szafki z małymi przegródkami.
Każde z dzieci ma sobie prze-
znaczoną jedną: tam umieszcza się
jego prywatne ubranie — bowiem
ze względów zdrowotno-sanitarnych
dziecko na czas pobytu w żłobku
otrzymuje całkowitą odzież „urzędo-
wą“. Każdego wieczoru, zabiera-
jąc dziecko, matka przebiera je na
powrót. W pokoju dzieciennym cen-
tralne miejsce zajmuje stół nakryty
barwną czeratą, przy którym dzieci
spędzają czas na zabawie, pod stałą
opieką rutynowanej siostry. W dnie
cieplejsze opuszczają one swoje
królestwo z filipeczami mebelkami i
wywędrowują na świeże powietrze.

Przy każdym żłobku jest kuchnia —
mali bowiem pensjonariusze dostają
tu trzy razy higieniczny i pożywny
posiłek. Rano kawę z mlekiem i
chleb albo bułkę z masłem, obiad —
jakas zupa, a na drugie omaszczona
kasza, czasem coś z mięsa, na pod-
wieczorek wreszcie mleko z bułecz-
ką. Kolacje to już dostaną od ma-
musi w domu. Po obiedzie wszyst-
kie dzieci na specjalnej w tym celu
rozkładanych kółkach muszą odbyć
przepisową godzinę snu. Szczegół-
nie troskliwą opieką otacza się
najbardziej tej opieki potrzebujące
t. zn. niemowlęta. Mają one swój
osobny pokój z szeregiem białych
łóżeczek i swoją „własną“ siostrę.
Są one badane, mierzone i karmi-
one według ścisłych przepisów lekar-
skich. Dzieci wyglądają dobrze, po-
prawiają się — a matki spokojne o
całość swych pociec pracują o wiele
wydajniej. Opłata za umieszczenie
dziecka w żłobku jest b. niska i zu-
pełnie niewspółmierna z rozmiarem
ulgi, jaką daje on pracującej kobie-
cie. Znika więc zupełnie niepewna
instytucja „dziewczynki do opieki“,
które pomijając już możliwość nie-
sumienności i niedbalstwa, często
wyrażała powierzoną sobie dzie-
ciom poważne krzywdy poprosu
przez nieświadomość. Żłobki dają o
wiele większą gwarancję dobrej opie-
ki, to też ilość dzieci rośnie w nich
z każdym dniem, (p).

Od Wydawnictwa

Komunikujemy naszym czytelnikom na
provincji, że prenumerata zamiejscowa kosztuje
2 RM. miesięcznie.

Porto za wysłanie pieniędzy do „Gońca“
powinno być opłacone na miejscu.

Wiadomości z dnia

29
Kwiecień
Piotra
Wschód słońca 3.47
Zachód słońca 18.43

— PRZYGOTOWANIA DO OBCHODU ŚWIĘTA 1 MAJA. Zarząd miejski prowadzi obecnie różne przygotowania do obchodu święta pierwszomajowego. W związku z powyższym przystąpiono do uporządkowania ogrodu Bernardyńskiego, skwerów miejskich i ulic. Poza tym czynione są przygotowania do udekorowania gmachów miejskich zielenią, chorągiewkami i okolicznościowymi transparentami. (1).

— ZMIANA GODZIN URZĘDOWANIA W URZĘDZIE KOMISARZA OKRĘGOWEGO. W związku z nastaniem okresu letniego uległy zmianie godziny urzędowania w urzędzie Komisarza na miasto Wilno.

Urzędowanie obecnie rozpoczyna się codziennie od godziny 7-ej rano i trwa do godz. 4 i pół po poł. z przerwą obiadową od godziny 12-ej do 13-ej. W sobotę urzędowanie trwa do godziny 13-ej bez przerwy obiadowej. W związku z powyższym uległy również godziny przyjęć interesantów, którzy przyjmowani są w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 8 do 11. W wydziale gospodarczym komisarzatu na miasto Wilno przyjęcia interesantów odbywa się codziennie oprócz środy i soboty od godziny 8 do godziny 10 i pół. (1).

— NOWE NORMY ŻYWNOSCIOWE. Wszystkim mieszkańcom Okręgu Generalnego Litwy w okresie od 27 kwietnia do 24 maja b. r. przysługują na podstawie kartek żywnościowych następujące normy artykułów spożywczych: tygodniowo — mięsa: 300 gr., chleba: 1400 gr., maki pszennej: 225 gr. (albo na żądanie kupującego 300 gr. chleba), kaszy: 100 gr., cukru: 100 gr., soli (na dwa odcinki): 100 gr. (1).

— TERMIN WAŻNOŚCI ODCINKÓW ŻYWNOSCIOWYCH. Odcinki Nr. 5 na mięso, makę, kaszę, cukier, odcinki Nr. 9 i 10 na sól, oraz odcinki na chleb od 29—35 Nr-u ważne są w okresie od 27 kwietnia do 10 maja.

Odcinki Nr. 6 na mięso, makę, kaszę i cukier, odcinki Nr. 11 i 12 na sól, oraz odcinki na chleb Nr-y od 36 do 42 ważne są w okresie od 4 do 17 maja.

Odcinki Nr. 7 na mięso, makę, kaszę i cukier, odcinki Nr. 13 i 14 na sól oraz odcinki Nr. 43—49 na chleb ważne są w okresie od 11 do 24 maja.

Odcinki Nr. 8 na mięso, makę, kaszę i cukier, Nr. 15 oraz 16 na sól, oraz odcinki na chleb Nr. 50—56 ważne są w okresie od 18 do 31 maja. Wszystkie podane wyżej terminy rozumieć należy „włącznie”. (1).

— DZIECIOM ZA KWIECIEŃ Dla dzieci Generalnego Okręgu Litwy na miesiąc kwiecień będzie się sprzedawało mąkę i makaron na podstawie niżej podanych zasad: Dzieci do 4-let lat otrzymują 400 gr. mąki na odcinek F Nr. 4 białych i czerwonych kart mlecznych. Tę samą ilość makaronu otrzymują dzieci w wieku od 4-let do 6-let na odcinek F Nr. 4 niebieskich kart mlecznych.

Wyżej wymienione odcinki tracą ważność z dniem 24 maja b. r. (1).

— NIESPODZIANKA DLA PIWO-SZÓW. Jak się dowiadujemy, podczas obchodu uroczystego w dniu 1 maja w ogrodzie Bernardyńskim będzie również urządzony wyszynk piwa. Trust „Valgis” podjął się nawiązania bufetu i zapewnić się również wyszynkiem. Szklanki będą wydawane za zastaw. Wyszynk piwa znajduje się w pobliżu fabryki przędzy sportowych.

— REORGANIZACJA ZARZĄDU MIEJSKIEGO. Jak dowiadujemy się, w związku z zarządzeniem władz zwierzchnich, trwają obecnie prace nad reorganizacją zarządu miejskiego. Obecnie są ustalane nowe etaty pracowników. Przewidziane tak że jest celem bardziej racjonalnego podziału pracy — zlanie w jedno niektórych wydziałów zarządu miejskiego, przy czym pozostałyby jedynie z dotychczas istniejących, sekretariat, wydział gospodarczy, finansowy, inspekcji.

Reorganizacja powyższa podyktowana jest względami oszczędnościowymi, ponieważ obecnie nadmiernie rozbudowane agendy zarządu miejskiego nie są samowystarczalne i przynoszą deficyt. Organizacja zarządu miejskiego na nowych zasadach umożliwi racjonalny podział pracy, oraz przyczyni się do poczynienia niezbędnych oszczędności. (1).

— ANKIETA W SPRAWIE ZAPOTRZEBOWANIA NA OPAŁ. Wszystkie fabryki, zakłady przemysłowe oraz przedsiębiorstwa handlowe są obowiązane zgłosić na piśmie zapotrzebowanie na drzewo opałowe w okresie od 1 kwietnia b. r. do 31 marca 1943 r. w urzędzie aprowizacyjno-gospodarczym Komisarza Okręgowego w Wilnie, podając nazwę lub firmę zakładu czy przedsiębiorstwa, adres, ilość pieców,

ilość opalanych pomieszczeń, zapotrzebowanie opału na najbliższy sezon, ilość opału zużytego w okresie od 1 grudnia 1941 r. do 31 marca b. r. oraz uzasadnienie ewentualnej nadwyżki zużycia. Dane te należy podać do dnia 30 kwietnia b. r. (1).

— ZIEMIA NA OGRÓDKI DLA LUDNOŚCI MIEJSKIEJ. Zarząd miejski obecnie wydzielają poszczególne osobom niezabudowane działki na ogródki warzywne i sadzenie kartofli. Działka wydzielawiona jednej osobie nie może być większa niż 1000 m. kw. i mniejsza niż 600 mtr. kw. Działki są wydzielane przede wszystkim osobom zamieszkającym w tej samej posesji, lub w pobliżu. Pierwszeństwo mają osoby obciążone licznymi rodzinami i mało zarabiające, pod warunkiem, że zasadzone warzywa zużyją na własne potrzeby. Umowy dzierżawne są zawierane na okres od 1 roku do 3 lat. Opłata dzierżawna wynosi od 1 fen. do 5 fen. za 1 m. kw.

Zainteresowani składają odpowiednio umotywowane podania do wydziału gospodarczego Magistratu i wypełniają odpowiednią ankietę. (1).

— ODWOŁANIA OD KARNYCH ORZECZEŃ ADMINISTRACYJNYCH Wobec częstych zapytań czytelników komunikujemy, że osobom ukaranym grzywną, czy aresztem w drodze administracyjnej na podstawie orzeczenia komendanta policji przysługuje prawo złożenia odwołania od wymiaru kary do Rady Generalnego Spraw Wewnętrznych. Odwołanie trzeba składać za pośrednictwem kierownika miejscowego komisarzatu policji w ciągu 7 dni od otrzymania orzeczenia karnego. W sprawach akcyzowych, gdzie karę wymierza dyrektor departamentu podatkowego w Kownie, odwołanie należy kierować do sądu grodzkiego w Wilnie. Odwołanie w tych sprawach nie składa się bezpośrednio, lecz za pośrednictwem dyrektora departamentu, do którego należy przesłać skargę odwoławczą. Skargi z Wilna należy więc kierować do Kowna. Po otrzymaniu odwołania w departamencie, załączają do niego akty sprawy i kierują bezpośrednio do sądu. (1).

— OGRANICZENIA W HANDLU KOŃMI. Komisarz Generalny w Kownie wydał zarządzenie, mające na celu wyrównanie ilości koni w poszczególnych gospodarstwach rolnych, aby zapewnić wszystkim rolnikom potrzebną ilość sprzężu. We wszystkich gminach zostaną powołane specjalne komisje, które

Przychodźcie wszyscy na uroczysty obchód w dniu 1-go maja o godz. 15.30 do Ogrodu Bernardyńskiego

będą przeprowadzały to wyrównanie i zarządzą spisy posiadanych przez rolników koni, wózów i uprząży. Jeżeli wyrównania ilości koni w poszczególnych gospodarstwach nie będzie można przeprowadzić ze względu na zbyt małą ilość koni, to konie mogą być sprzedawane z miejscowości, gdzie jest ich nadmiar.

Jednocześnie zarządzenie to wprowadza pewne ograniczenia w handlu koniami. Sprzedaż, lub wypożyczenie koni będzie odbywała się tylko na podstawie zezwoleń, wydawanych przez wójtów gmin. Ceny koni w żadnym wypadku nie mogą przekraczać podanych w maksymalnym cenniku z dn. 17 marca b. r. Ograniczenia te nie stosują się do wysokowartościowych koni rasowych z rodowodami. (1).

— BYDŁO JUŻ NA PASTWISKACH. Długa i ciężka zima spowodowała trudności z paszą, zwłaszcza, że w r. b. zbiory siano i pasze wypadły niezbyt pomyślnie. Dlatego rolnicy bardzo cieszą się z wczesnej wiosny i ostatnio wypadłych deszczów, dzięki którym już się pokazały pierwsze źdźbła traw. Zgodnie z odwieczną tradycją, w dniu św. Jerzego po raz pierwszy wygano bydło na pastwiska. Wprawdzie jeszcze ono znalazło niewiele pożywienia, lecz piękna pogoda pozwala spodziewać się szybkiego ożywienia wegetacji. (1).

— PIERWSZE WYSTĄPIENIE LEKKOATLETÓW. W ubiegłą niedzielę na otwarcie sezonu wiosennego odbył się bieg długodystansowy na 4—5 km. Krótki, ale uciążliwy trening wydał nienajlepsze rezultaty — w grupie seniorów wileńskich szczególnie wyróżnili się: Kalpokas, Koturakis i Malekus. Wymienieni i inni także z zaawansowanych lekkoatletów nie tylko pracowali nad polepszeniem własnej formy sportowej, ale także nad wyszkoleniem drużyny lekkoatletów młodszych, mających reprezentować Wilno na zawodach międzymiastowych w Kownie dnia 3 maja. Na długo przed rozpoczęciem biegu lasów Zakrętowy zapelniał się uczestnikami zawodów oraz miłośnikami sportu, którzy w ten sposób połączyli przyjemność podmiejskiej ekskursji z emocją, jaką daje obserwowanie ciekawego biegu. Zwycięzcy otrzymali cenne upominki. (1).

— ZATRZYMANIE SPEKULANTA. Dnia 27 b. m. przechodnie byli

świadkami niezwykle zajęcia na ulicy Gedyminy (b. Mickiewicza) w pobliżu kliniki litewskiej.

Gdy przedstawiciele policji usiłowali zatrzymać osobnika dzwigającego worek ze stoniną, nieznajomy porzucił pakunek i począł uciekać w kierunku placu Łukieskiego. Po krótkiej pogoni i paru strzałach oddanych na postrach, uciekający zo-

W sprawie sprzedaży zapalek

Ostatnia sprzedaż zapalek (przy 3-m n-rze na cukier) dała podstawę do licznych nieporozumień, gdyż część rejonowych sklepów żywnościowych sprzedawała po trzy pudełka, inne zaś po sześć. Jasna rzecz, że ci, którzy nabyl tylko trzy pudełka uważali się za pokrzywdzonych i domagali się następnie w swych sklepach sprzedania im pozostałych trzech pudełek.

Na podstawie informacji ze źródeł miarodajnych wyjaśniamy co następuje: Zapalki są w zasadzie towarami nieopodatkowanymi i sklepy w njęm posiadanych zapasów mogą je sprzedawać swobodnie. Jednakże ze względu na interesy szerokiej warstw władze gospodarcze ustaliły minimum należne każdemu

stał zatrzymany i z zakwestionowanym towarem odprowadzony do 11 komisariatu policji. (1)

DRUKARNIA „AUSZRA“
Wilno, Jakszto (d. Dąbrowskiego) 3, tel. 3-40.
WYKONANIE STARANNE
SI MIENNE I TERMINOWE

z Mironowiusów ANNA CHRZANOWSKA
zmarła w dniu 26 kwietnia 1942 r. przeżywszy lat 41.
Pogrzeb na cmentarzu Niepokalanego Poczęcia odbędzie się 29 kwietnia r. o godz. 9-ej. O czym zawiadamia
Mąż, Brat i Bratowa.

Teresa z Landsbergów
Piotrowa Zawiszyna
po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dn. 27 kwietnia 1942 r. w wieku lat 66.
Pogrzeb odbędzie się w Nowo-Wilejce dnia 29. IV.
Pogrzeźni w smutku Syn, Córka, Wnuczki i Rodzina.

W czwartą rocznicę śmierci
WŁADYSŁAWA ZUBOWICZA
odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Trójcy 7-go maja o godzinie 8.15 rano. O czym zawiadamia krewnych i znajomych
Żona z Dziećmi.

KUPIE SPRZĘT FOTOGRAFICZNY, APARAT, BŁONY, KLISZE, PAPIER
Vilniaus (Wileńska) 30—6.
Tamże potrzebna pracownica do prowadzenia zakładu fotograficznego.

Komunikuję, że
Spółdzielca Spożywców w Wielkich Solecznikach likwiduje się.
Wierzyciele zgłaszają pretensje do dn. 10 czerwca b. r. Po dniu 10 czerwca żadne pretensje nie będą uwzględniane.
Likwidator Jan Sielanko
Poczta W. Soleczniki, p. wileński

OPONY rowerowe
balonówki na drut natychmiast kupię.
Zgłaszać się
Warsztat Stelmacharski
W. Giedwinia
Róg Pylimo (Zawalnej) i Raugyklos (Kwaszelnej).

Kupię aparat
na błony oraz sprzęt fotograficzny, klisze, błony papier.
Skapo (Skopówka) 6—13.

BATERIE ANODOWA
natychmiast kupię
Zgłaszać się: Vilniaus (Wileńska) 22, wejście z rogu Šventosios (d. Gdanskiej).
Prac. Romualda Loskota.

SKUPUJĘ nasiona ogrodowe i chemikalie
do walki ze szkodnikami sadów i ogrodów
SKLEP NASION J. KRYWKO
Vilnius, Pylimo (Zawalna) 28-4

KUPUJE
książki różnej treści
Sv. Jono—Księgarnia—antykwiariat.
Poszukuję „Dzieł dramatycznych” Szekspira i K. Hamsuna
Sv. Jono (Św. Janki)

Nauka i wychowanie
Niemiecki język doskonale znający były urzędnik bankowy, poszukuje pracy. Sv. Ignat (Św. Ignacego) 8—11, Landsberg. 4655—1

Privatschule für Deutschen Unterricht—Gedimino (d. Mickiewicza) 4—12. Uwaga! Wskazywane kursy niemieckiego i I.V. Lekcje prywatne pisanie na maszynie.

Poznajcie kulturę europejską przez naukę języków obcych w
Germanistik-Institut nauki języków obcych
Didžioji (Wielka) 2, p. I.
Wykłady i zapisy bez przerwy w godz. 8—20

LOKALE
Poszukuje od zaraz, pokoju ze skromnym umeblowaniem w śródmieściu. Oferty do adm. „Gonia” pod „C. L.” 4678

Poszukuje pokoju umeblowanego na Zwierzynca. Oferty: Moniuszka (Moniuszki) 46. Mat. Ipatrekyba. 4668—1

Matrymonialne
Kawaler w średnim wieku, symetryczny, z niższym wykształceniem pozna biedną pannę. Oferty do adm. „Gonia” pod „Brunet”. 4677—1

KOŻE
AA) Podania tłumaczenia niemieckiego i litewskiego. Vilniaus (Wileńska) 25—6 (wejście z frontu na fotografa).

A) Stefan Arthur Maurer. — Biuro podań do władz niemieckich. Jurgio (z. Św. Jerzki) 4—5. Czynne od 8—18.

Dnia 25 kwietnia b. r. zgubiono jedną brązową reklamówkę skózaną w rejonie Radvilaitės (d. Królewskiej) i Papijo (Popławska). Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. G. Kalpokas, Vilniaus Sportu Apygarda. Sv. Mykolo (Św. Michałski) z. 10. 4658

Ogrodu niewielkiego poszukuję. Dam nawóz i współpracę lub wydzierżawię. Olandu (d. Holenderskiej) 17—2. 4697

Przyjmuję tytoń do krajania. Odminki (d. Garbarskiej) 3/5-2, wejście z frontu. 4542—1

Przyjmuję tanio tytoń do krajania. Gedimino (d. Mickiewicza) 44—33, II brama wewnętrzna. 4504—1

Skradziony dowód osobisty litewski na naz. Kraszyński go Jana, unieważnia się. 4676

Uwaga! Wezmę w dzierżawę na wies konia z wozem. Warunki dobre. Oferty kierować do adm. „Gonia” pod „Rolnik”. 4687

Zostawione na Punkcie Paszportowym przy Rotundo (d. Stroma) 5, zaświadczenie wydane przez władze niemieckie, oraz kartę żywnościową i zaświadczenie z pracy na nazwisko Kosulskiego Wiktora, proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: Molonij (d. Miłta) 7—1. 4668

Zgubiony Ludzimas i metryka urodzenia na naz. Brasławskiej Kazimierzy i Księżeczki „Dąbko Riry” na nazwisko Pacyno Kazimierza, proszę zwrócić pod adresem: Markučių 10—5. 4670

Zgubiony na terenie Hal do wód osobisty litewski na naz. Klimaszewskiej Heleny, unieważnia się. 4698—1

Zgubiony portfel z dokumentami i pieniędzmi na naz. Czejgisa Aleksandra i Dominika i Anny Czejgisa, proszę zwrócić pod adresem: Pavilio (d. Kolonij Kojewowa), Zemoji (d. Dolna) 2/4, a pieniądze zostawić jako wynagrodzenie. 4672—1

Zgubioną kartę na mleko (rózową) na nazwisko Krzysztofa Pacula, unieważnia się. 4682

Zgubiony Ausweis Nr 25 wydany przez władze niemieckie i inne dokumenty na nazwisko Iwanowskiego Władysława, unieważnia się. 4688—1

Wiktoria Jasiunas
NAPRAWIA wszelkie instalacje elektryczne i aparaty.
Aušros Vartų (Ostrobramska) 20

PRACA
AA) Szukają pracy na wsi w różnych miejscach: a) Siostra medyczna b. nauczycielka zajmie się dziećmi, chorą, zielarstwem i może pokierować gospodarką domową. b) Licząca może przygotować do szkół, pracować w kancelarii, zapisywać, być pomocnym w gospodarstwie wiejskim. c) Dwie liceistki pragną w tym samym domu lub w bliskim sąsiedztwie opiekować się dziećmi i pomagać w ogrodzie i gospodarstwie. Wiadomości: Bruckenstr. (Mostowa) 23 m. 3, Studniek. 4684

Potrzebna spódnica i podkrowna do krawca. Tilt (Mostowa) 18—6. 4667

Potrzebna do trzech osób gospodyni, umiejąca dobrze gotować. Zgłosić się: Vokiečių (Niemiecka) 11. 4642—0

Kupno i Sprzedaż
Dynamo-wiatrak z kompletnym urządzeniem do oświetlenia elektrycznego na wsi sprzedam. Vilniaus (Wileńska) 44—7. 46-0

Domik malutki z ogrodem lub plac kupię. Pylimo (Zawalna) 12, sklep „Maja”, M. B. 4686—6

Przyjeżdżajcie, uwaga! Umywalkę marmurową za 120 RM. sprzedam. O. Vytautienis (d. Jasna) 15—3. 4693

Kupimy motocykl o sile 1—3 HP. Zgłaszać się do Dykt. el. Ubezpieczeń. Wilno, Jogailos (Jagiellońska) 14, tel. 1907. 4690—1

Kupię materiał na palto i kostium. Kęstutis (d. Gedyminowskiej) 18-a-2, od 10—17 tel. codziennie. 4698—1

Kupię taczke dwukołową. Oferty: Didžioji (Wielka) 46. Sklep drewniaków.

Kupię Leica, Contax, Retinę lub Fed. Skapo (Skopówka) 6—13.

Motorek kajakowy kupię. Rławiez. Vilniaus (Wileńska) 28—25, godz. 17.00—19. 4696—0

Sprzedam książkę rozmaitej treści w polskim i rosyjskim języku. Kupię „Der grosse Brockhaus”. Informacje codziennie od 19-tej. Didžioji (Wielka) 10—7. 4663—0

Sprzedam orzechowy nowocześnie kredens w b. dobrym stanie. 600 RM. Ogł. d. Dariusis ir Gireno (d. Raduńska) 25—4, od 16—18. 4668

Sprzedam meble szal jedwabny za 12 RM., chustkę gazową za 7 RM., obrączkę—40 RM. oraz drobne rzeczy. Ukmerges (Wilkomierska) 24—2. 4661

Za wszelką cenę kupię książkę Maelerlincka „Śmierć” wydawnictwo laureatów Nobla (Poznań 1928 r.) w tłumaczeniu Mirandoli. J. Jasinskio (J. Jasinskio) 11—5, Emilia Krasowska, od 16—17. 4692

KUPIE zbiór znaczków do kolekcji. Tamże sprzedaż. Wilno, Vilniaus (Wileńska) 25, Filatelia.

UWAGA! Pracownia szteperska A. Sokołowskiego
Didžioji (Wielka) 3
Wykonujemy wszelkie roboty z powierzonego materiału: cholewki letnie męskie, damskie i dziecięce oraz buty.

LEKARZE
Dr. J. Olszewski.
Gabinet fizjoterapeutyczny (Rentgen, krótkofalówka, diatermia elektroterapija). Wajlart. (Zawalna) 22—3, od godz. 16—18.

Dr. med. Wiktor Pleškov
Choroby nerwowe wewnętrzne. Jogailos (Jagiellońska) 5—15. Godziny przyjęć: 12—15 i 16—17

Dr. W. Sarnecki
choroby wewnętrzne. przyjmuję od godz. 16—18. Vilniaus (Wileńska) 33—10

AKUSZERKI
Marla Laknerowa
przyjmuje od 9 rano do 7 w Jasinskio (Jasinskio) 7—5
W. Smalowska
Pilies (Zamkowa) 20—5
J. Korchora
Olandu (Holenderskiej) 4—1
Marja Brzezina
Libarto (d. Grodzkiej) 27—1, Zwierzyniec.